

LĄDOWANIE W TERENIE PRZYGDODNYM

LĄDOWISKA NIEEWIDENCJONOWANE

KANCELARIA PRAWA LOTNICZEGO
R.PR. MIKOŁAJ DOSKOCZ

PLAN PREZENTACJI

- Czym jest lądowisko nieewidencjonowane?
- Podstawowe warunki
- Lądowiska w miastach
- Odpowiedzialność

CZYM JEST LĄDOWISKO NIEEWIDENCJONOWANE?

LĄDOWISKO - DEFINICJA

Art. 2 pkt. 5 Prawa lotniczego

Lądowisko - obszar na lądzie, wodzie lub innej powierzchni, który może być w całości lub w części wykorzystywany do startów i lądowań naziemnego lub nawodnego ruchu statków powietrznych

*Definicja lotniska: „lotniskiem jest **wydzielony** obszar na lądzie, wodzie lub innej powierzchni w całości lub w części przeznaczony do wykonywania startów, lądowań [...]”*

LĄDOWISKO NIEEWIDENCJONOWANE

- Wpis do ewidencji
- Zgoda zgłaszającego
- Wykonywanie operacji zgodnie z INOP

nie dotyczą lądowisk wykorzystywanych nie częściej niż 14 dni w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Start i lądowanie na takim lądowisku mogą zostać wykonane za zgodą posiadacza nieruchomości, na której znajduje się lądowisko

(art. 93 ust. 6 Prawa lotniczego)

LĄDOWISKO NIEEWIDENCJONOWANE

- Wpis do ewidencji
- Zgoda zgłaszającego
- Wykonywanie operacji zgodnie z INOP

nie dotyczą lądowisk wykorzystywanych nie częściej niż 14 dni w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Start i lądowanie na takim lądowisku mogą zostać wykonane za zgodą posiadacza nieruchomości, na której znajduje się lądowisko

LĄDOWISKO = MIEJSCE OPERACJI LOTNICZEJ

MIEJSCE OPERACJI LOTNICZEJ

- Rozporządzenie (UE) nr 965/2012 - „Miejsce operacji lotniczej” oznacza miejsce niebędące lotniskiem, wybrane przez operatora albo pilota dowódcę bądź dowódcę do wykonania lądowania, startu i/lub operacji z ładunkiem na urządzeniach dźwigowych.
- ORO.GEN.110 - Operator określa procedury planowania lotu umożliwiające bezpieczne wykonanie lotu zgodnie z osiąganiami statku powietrznego, innymi ograniczeniami operacyjnymi i oczekiwanymi warunkami na trasie lotu oraz na odpowiednich lotniskach **i w miejscach operacji lotniczych**. Procedury te są włączane do instrukcji operacyjnej
- Rodzaje dopuszczalnej działalności (CAT, SPO, NCC i NCO)

PORÓWNANIE LĄDOWISK

EWIDENCJONOWANE

- Parametry lądowiska pozwalają na bezpieczne wykonanie operacji danym SP, w tym:
 - Loty handlowe (samoloty MTOM do 5700 lub mniej niż 10 PAX, śmigłowce)
 - Inne operacje bez ograniczeń
- Wpis do ewidencji
- Start i lądowanie tylko za zgodą zgłaszającego lądowisko i zgodnie z INOP
- Za bezpieczną eksploatację odpowiada zgłaszający
- Odpowiedzialność za wybór ponosi PIC
- Brak ochrony przed zabudową

NIEEWIDENCJONOWANE

- Parametry lądowiska pozwalają na bezpieczne wykonanie operacji danym SP, w tym:
 - Loty handlowe (samoloty MTOM do 5700 lub mniej niż 10 PAX, śmigłowce)
 - Inne operacje bez ograniczeń
- ~~■ Wpis do ewidencji~~
- Start i lądowanie tylko za zgodą posiadacza zgłaszającego lądowisko i zgodnie z INOP
- ~~■ Za bezpieczną eksploatację odpowiada zgłaszający~~
- Odpowiedzialność za wybór ponosi PIC
- 14 dni w ciągu 12 miesięcy

SZKOLENIE NA LĄDOWISKU NIEEWIDENCJONOWANYM???

SZKOLENIE NA LĄDOWISKU NIEEWIDENCJONOWANYM???

- ORA.ATO.140 Lotniska i miejsca operacji lotniczych

Prowadząc szkolenie w powietrzu na statku powietrznym, zatwierdzona organizacja szkolenia (ATO) musi korzystać z lotnisk **lub miejsc operacji lotniczych** wyposażonych w odpowiednie zaplecze i spełniających warunki umożliwiające szkolenie w zakresie wykonywania manewrów, z uwzględnieniem rodzaju prowadzonego szkolenia oraz kategorii i typu wykorzystywanego statku powietrznego.

MOŻLIWOŚĆ LĄDOWANIA POZA LOTNISKIEM I LĄDOWISKIEM (PRAWO LOTNICZE)

Dopuszcza się wykorzystanie do startu i lądowania statku powietrznego terenu innego niż lotnisko wpisane do rejestru lotnisk i lądowisko w następujących przypadkach:

- konieczności wykonania lądowania zapobiegającego znalezieniu się statku powietrznego w sytuacji stanowiącej potencjalne zagrożenie jego bezpieczeństwa, gdyby kontynuował lot;
- transportu medycznego służącego ratowaniu życia lub zdrowia ludzi;
- ratowania życia lub zdrowia ludzi, poszukiwania i ratownictwa, zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych lub ich usunięcia, a także w nagłych stanach zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- jeżeli pozwalają na to przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 2;
- wykonywania przez cywilny statek powietrzny lotów, o których mowa w art. 66a ust. 1 pkt 2 i 3;
- prowadzenia szkoleń z zakresu operacji śmigłowcowej służby ratownictwa medycznego.

Przepis art. 93 ust. 6 stosuje się odpowiednio

PODSTAWOWE WARUNKI EKSPLOATACJI

PODSTAWOWE WARUNKI EKSPLOATACJI

BEZPIECZEŃSTWO

ZGODA POSIADACZA

14 DNI W CIĄGU KOLEJNYCH 12 MIESIĘCY

BEZPIECZEŃSTWO – JAKIE PODSTAWY?

- Parametry DS. (np. długość, szerokość, nawierzchnia, nachylenie):
 - AFM/HFM statku powietrznego
 - Wytyczne nr 17 Prezesa ULC z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie określenia warunków dla lądowisk
- Przeszkody lotnicze:
 - AFM/HFM statku powietrznego
 - Wytyczne nr 17 Prezesa ULC z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie określenia warunków dla lądowisk
- Przestrzeń powietrzna:
 - Stałe i elastyczne elementy przestrzeni powietrznej

TAKE-OFF PERFORMANCE

CONDITIONS : IAS : Lift off : 63 KIAS - 73 MPH IAS
Clear 50 ft : 69 KIAS - 79 MPH IAS
Weight : 2370 lbs (1075 kg)
Flaps : Take-off position (10°)
Power : Full low pitch - Full throttle
Runway : Tar, dry
N : 2575 RPM

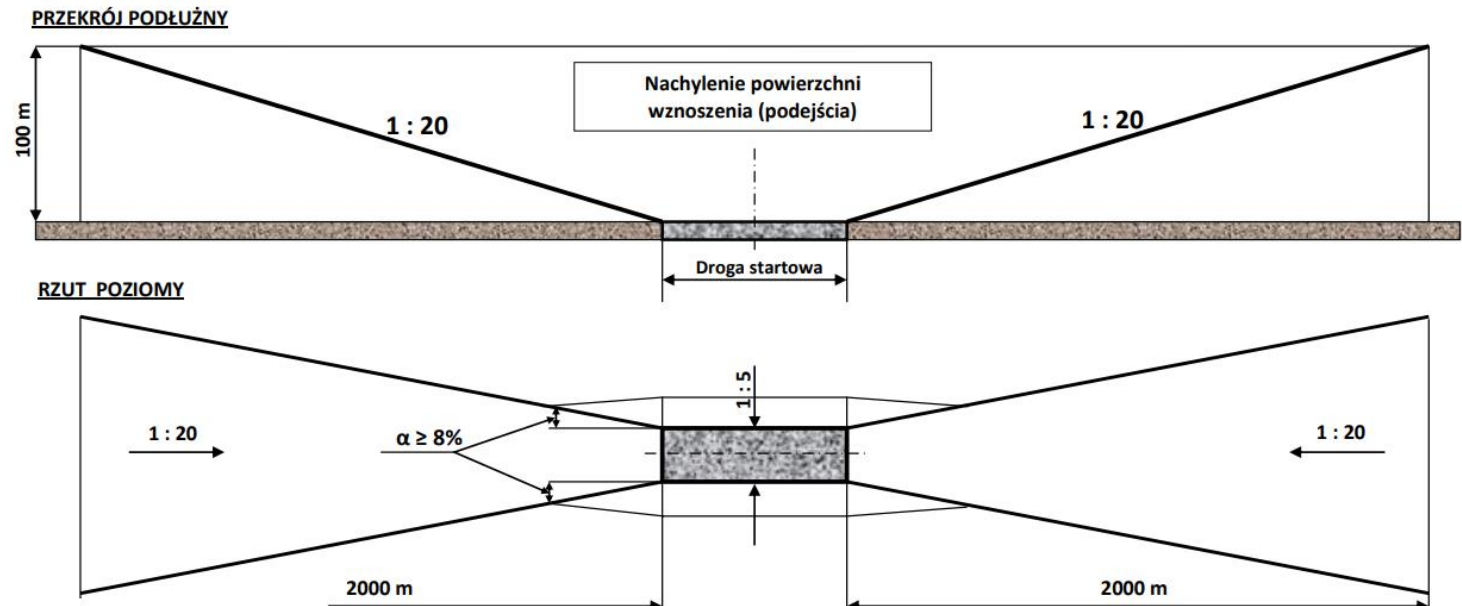
NOTE:

See Paragraph "NOTICE" for corrections due to wind and runway condition.

Temperature	Distance	Pressure altitude (ft)					
		0	2000	4000	6000	8000	10000
ISA - 20°C (- 36°F)	Roll (ft)	647	757	886	1042	1230	1448
	Clear 50 ft (ft)	1008	1170	1365	1605	1906	2282
ISA	Roll (ft)	771	905	1063	1254	1487	1758
	Clear 50 ft (ft)	1197	1399	1642	1948	2341	2851
ISA + 20°C (+ 36°F)	Roll (ft)	909	1070	1261	1492	1775	2106
	Clear 50 ft (ft)	1409	1655	1959	2346	2859	3564

Przeszkoda 15 m w odległości co najmniej
ok 130 m

**SCHEMAT POWIERZCHNI OGRANICZAJĄCYCH WYSOKOŚĆ OBIEKTÓW NATURALNYCH I SZTUCZNYCH W OTOCZENIU
LĄDOWISKA DLA SAMOLOTÓW I SZYBOWCÓW Z OBYDWU KIERUNKÓW DROGI STARTOWEJ/POLA WZLOTÓW**

- Przeszkoda 15 m w odległości co najmniej ok 300 m

TAKE-OFF PERFORMANCE

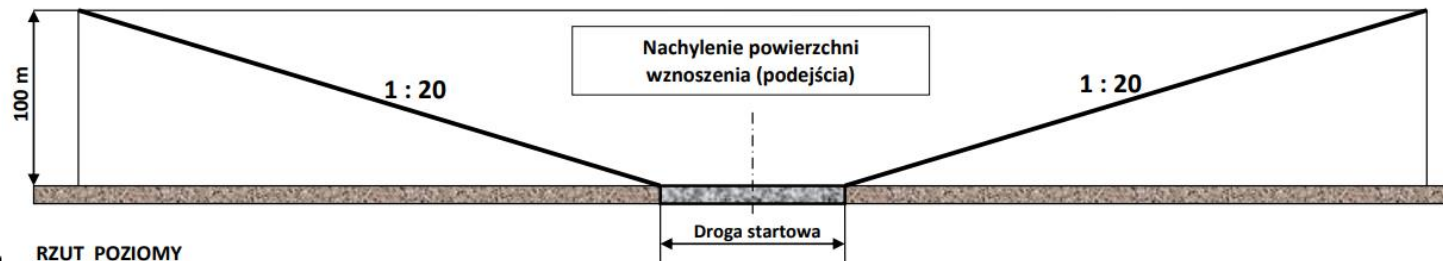
CONDITIONS : IAS : Lift off : 63 KIAS - 73 MPH IAS
 Clear 50 ft : 69 KIAS - 79 MPH IAS
 Weight : 2370 lbs (1075 kg)
 Flaps : Take-off position (10°)
 Power : Full low pitch - Full throttle
 Runway : Tar, dry
 N : 2575 RPM

NOTE:
 See Paragraph "NOTICE" for corrections due to wind and runway condition.

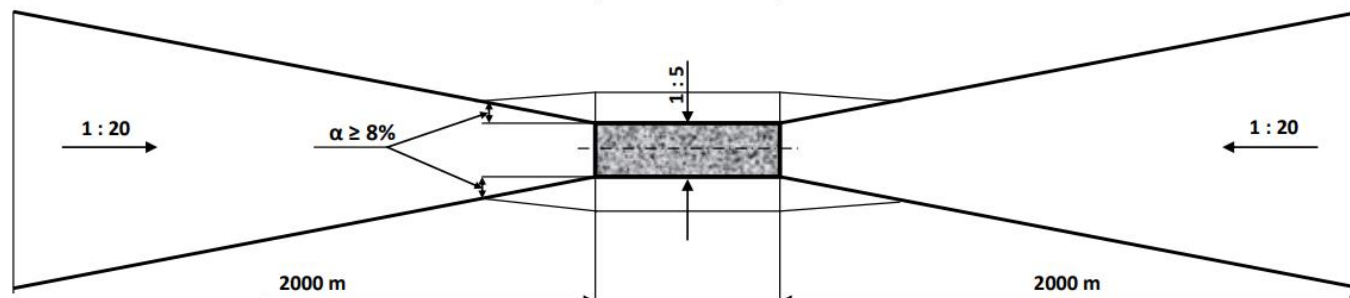
Temperature	Distance	Pressure altitude (ft)					
		0	2000	4000	6000	8000	10000
ISA - 20°C (- 36°F)	Roll (ft)	647	757	886	1042	1230	1448
	Clear 50 ft (ft)	1008	1170	1365	1605	1906	2282
ISA	Roll (ft)	771	905	1063	1254	1487	1758
	Clear 50 ft (ft)	1197	1399	1642	1948	2341	2851
ISA + 20°C (+ 36°F)	Roll (ft)	909	1070	1261	1492	1775	2106
	Clear 50 ft (ft)	1409	1655	1959	2346	2859	3564

SCHEMAT POWIERZCHNI OGRANICZAJĄCYCH WYSOKOŚĆ OBIEKTÓW NATURALNYCH I SZTUCZNYCH W OTOCZENIU LĄDOWISKA DLA SAMOLOTÓW I SZYBOWCÓW Z OBYDWU KIERUNKÓW DROGI STARTOWEJ/POLA WZLOTÓW

PRZEKRÓJ PODŁUŻNY

RZUT POZIOMY

TAKE-OFF PERFORMANCE

CONDITIONS : IAS : Lift off : 63 KIAS - 73 MPH IAS
 Clear 50 ft : 69 KIAS - 79 MPH IAS
 Weight : 2370 lbs (1075 kg)
 Flaps : Take-off position (10°)
 Power : Full low pitch - Full throttle
 Runway : Tar, dry
 N : 2575 RPM

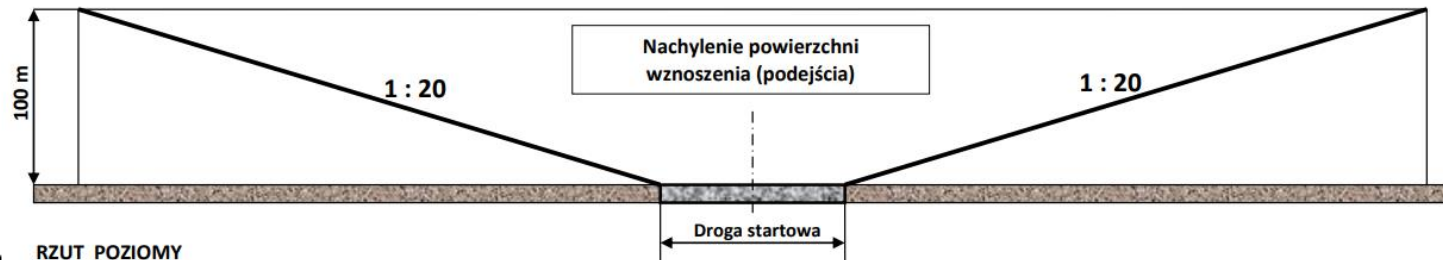
NOTE:
 See Paragraph "NOTICE" for corrections due to wind and runway condition.

Temperature	Distance	Pressure altitude (ft)					
		0	2000	4000	6000	8000	10000
ISA - 20°C (- 36°F)	Roll (ft)	647	757	886	1042	1230	1448
	Clear 50 ft (ft)	1008	1170	1365	1605	1906	2282
ISA	Roll (ft)	771	905	1063	1254	1487	1758
	Clear 50 ft (ft)	1197	1399	1642	1948	2341	2851
ISA + 20°C (+ 36°F)	Roll (ft)	909	1070	1261	1492	1775	2106
	Clear 50 ft (ft)	1409	1655	1959	2346	2859	3564

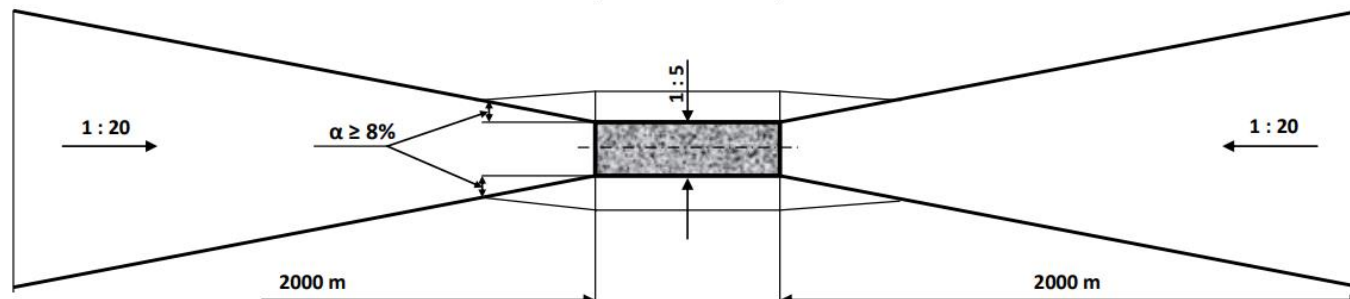

SCHEMAT POWIERZCHNI OGRANICZAJĄCYCH WYSOKOŚĆ OBIEKTÓW NATURALNYCH I SZTUCZNYCH W OTOCZENIU LĄDOWISKA DLA SAMOLOTÓW I SZYBOWCÓW Z OBYDWU KIERUNKÓW DROGI STARTOWEJ/POLA WZLOTÓW

PRZEKRÓJ PODŁUŻNY

RZUT POZIOMY

PODSTAWA PRAWNA

- Art. 93 ust. 1 Prawa lotniczego:

Statki powietrzne, których **parametry techniczne i eksploatacyjne** pozwalają na bezpieczne wykorzystywanie lądowisk, mogą wykonywać starty z tych lądowisk i lądowania na tych lądowiskach [...].

ZGODA POSIADACZA

- Posiadacz nieruchomości (kim jest posiadacz?)
- Zgoda posiadacza
- Forma udzielenia zgody
- Ciężar dowodu wydania zgody

14 DNI W CIĄGU 12 MIESIĘCY

- Liczone dni a nie operacje – można 50 operacji jednego dnia
- 14 dni nie muszą być ciągiem
- 12 miesięcy liczonych ciągiem
- Podział działki – czy rozwiązuje problem?

ODPOWIEDZIAL NOŚĆ ZA LĄDOWANIE

Art. 93 ust. 7 Prawa lotniczego

Odpowiedzialność za wybór lądowiska jako miejsca startu i lądowania statku powietrznego ponosi dowódca statku powietrznego

ŁĄDOWISKO NIEEWIDENCJONOWANE W MIEŚCIE

STATKI POWIETRZNE Z COFA

Rozporządzenie ws zakazów, ograniczeń lotów na czas dłuższy niż 3 miesiące

- Par. 3 ust. 1 pkt. 2: zakaz wykonywania lotów nad miastami w ich granicach administracyjnych:
 - 25.000 – 50.000 – nie mniej niż 500 m
 - 50.000 – 100.000 – nie niżej niż 1000 m
 - 100.000 i więcej – 1500 m
 - m.st. Warszawa – 2000 m
- Par. 5 ust. 1: Zakazów lotów, o których mowa w par. 3 ust. 1 pkt. 2 nie stosuje się do lotów:
[...] wykonywanych zgodnie z procedurami podejścia do lądowania i odlotu, określonymi w instrukcjach operacyjnych lotnisk i **lądowisk wpisanych do ewidencji lądowisk**, położonych wewnątrz tych stref albo jeżeli wykonywanie tych procedur jest niemożliwe do wykonania bez wlotu do tych stref

STATKI POWIETRZNE ULTRALEKKIE

§ 6 Rozporządzenia wyłączającego zastosowanie przepisów Prawa lotniczego [...]:

- 1. Statki powietrzne, o których mowa w § 2, mogą startować i lądować również z innego miejsca niż lotnisko lub lądowisko, jeżeli:
 - 1) pozwalają na to ich właściwości techniczne z uwzględnieniem wymagań dotyczących wymiarów terenów;
 - 2) szczegółowe wymagania techniczno-eksploatacyjne, podane w ich instrukcjach użytkowania w locie, nie stanowią inaczej.
- 2. Odpowiedzialność za wybór miejsca, o którym mowa w ust. 1, ponosi dowódca statku powietrznego.
- 3. Start lub lądowanie z miejsca, o którym mowa w ust. 1, wykonuje się w sposób niestwarzający zagrożenia dla osób lub mienia.

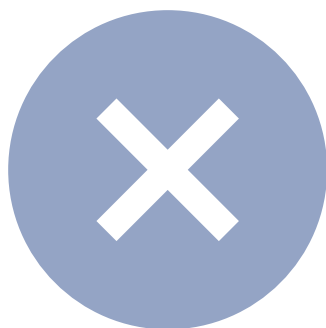
„WYŁĄCZENIE WYŁĄCZENIA”

Załącznik nr 5 do Rozporządzenia

5.1. Lotów urządzeniami latającymi nie wykonuje się:

- [...]
- 2) z wyjątkiem przypadków, gdy jest to konieczne dla startu lub lądowania:
 - a) nad zabudową miast, osiedli i siedzib ludzkich lub nad zgromadzeniem osób na otwartym powietrzu na wysokości względnej mniejszej niż 300 m (1000 ft) nad najwyższą przeszkodą znajdującą się w promieniu 600 m od urządzenia latającego, **z tym że nad obszarami miast o liczbie mieszkańców co najmniej 25000 - zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 119 ust. 4 pkt 1 ustawy**

LĄDOWANIE NA LĄDOWISKU NIEEWIDENCJONOWANYM

Miasto powyżej 25.000 mieszkańców (chyba,
że jest zgoda burmistrza/prezydenta)

Inne tereny

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA

KARA ZA LĄDOWANIE W MIEJSCU NIEDOZWOLONYM

- Dowódca – brak sankcji karnej za lądowanie

KARA ZA LĄDOWANIE W MIEJSCU NIEDOZWOLONYM

- Dowódca – brak sankcji karnej za lądowanie
- Dowódca – zejście poniżej dopuszczalnych wysokości (naruszenie przepisów ruchu lotniczego jest przestępstwem), art. 212 ust. 1 pkt. 1 lit. a) pozbawienie wolności do 5 lat – niejednoznaczny przepis

KARA ZA LĄDOWANIE W MIEJSCU NIEDOZWOLONYM

- Dowódca – brak sankcji karnej za lądowanie
- Dowódca – zejście poniżej dopuszczalnych wysokości (naruszenie przepisów ruchu lotniczego jest przestępstwem), art. 212 ust. 1 pkt. 1 lit. a) pozbawienie wolności do 5 lat – niejednoznaczny przepis
- Posiadacz nieruchomości za zgodę na lądowanie (z uwzględnieniem pozostałych przepisów) - grzywna

LATAJ LEGALNIE
KANCELARIA PRAWA LOTNICZEGO

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Kancelaria Prawa Lotniczego

r.pr. Mikołaja Doskocza

tel. + 48 538 398 154

m.doskocz@latajlegalnie.pl

Blog o prawie lotniczym: www.latajlegalnie.com